

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: MIEHIKKÄLÄ		Muinaisjäännösrekisteritunnus:	
Nimi: Murtosenmäki		Ajoitus: historiallinen aika	
Kohteen tyyppi: työ- ja valmistuspaikat		Tyypin tarkenne: vilja-aumanpohjat	
Kohteen laajuus: ø 2,7 m		Lukumäärä: 1	
Laajuuden arviointiperuste: maastohavainnot sekä aiemmin suoritettu mittaus.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
ruksi: x	kiinteä muinaisjäännös mahdollinen muinaisjäännös muu kulttuuriperintökohde löytöpaikka luonnonmuodostuma muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: kohde sijaitsee 14,5 km Miehikkälän kirkosta suuntaan NNW.			
Sijaintikuvaus: Kohde sijaitsee Murtosenmäen kaakkoon viettävän rinteiden alaosassa, 340 m Murtosenjärvestä koilliseen. Matkaa lännessä kulkevalle Purhon tielle (14706) on kohteelta kolmisen kilometriä, jolta erkaneva tie vie mainitulle järvelle n. 200 m:n päähän kohteesta.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6737842	E: 529327	Korkeus m mpy: 60
Koordinaattien tarkenne: keskikoordinaatti (± 3 m).			
Peruskartta: PK 3131 07 PURHO			
Rekisterikylä (jos tarpeen): -		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 489-410-11-10	
Tarkastaja: Marita Kykyri		Tarkastusaika: 6.10.2016	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei löytöjä.
Tarkastusolosuhteet: hyvät.

Liitteet: karttaliite sekä kolme kuvaliitettä, joissa yhteensä viisi kuvaa kohteesta.
Muuta: oppaana toimi kohteen löytänyt Heikki Uusiheimala.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: A. Oinosen (Miehikkälän museot) ilmoitus kohteista.
Ympäristö ja maasto: Kohde sijaitsee kaakkoon tasaisesti laskevan Murtosenmäen alarinteessä. Mäkialue kasvaa havupuuvallasta sekametsää, jossa männyn ja kuusen lisäksi kasvaa myös koivua. Maanpinta on paikalla sammalpeitteinen.
Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja raja: Aumanpohja oli halkaisijaltaan pyöreä (2,7 m) ja se oli kauttaaltaan kivetty. Rakenne oli pinnaltaan hyvin tasainen ja ladottu ø:aan 20–40 cm:n kokoisista kivistä. Aumanpohjan keskustaan oli käytetty pienempää kiveä (ø 15-20 cm) kuin kivirakenteen reunoille (ø 20–40 cm). Rakenteen S-sivustalla oli kiviä havaittavissa kahdessa kerroksessa, sen sijaan rakenteen N-sivustalla vaikutti kiviä olevan karikerakenteen ja sammalen alapuolella vain yksi kerros. Aumanpohjaan käytetyt kivet olivat pääosin pyöreäpintaisia luonnonkiviä, mutta niiden joukossa oli myös särmikästä ja rapautunutta punagraniittia. H. Uusiheimalan Purhon alueella sijaitsevista kivetyistä aumanpohjista tekemien havaintojen perusteella on tarkastettu kohde kivirakenteen pienen halkaisijan perusteella (≤ 2,7 m) toukokuun (kaura, ohra) säilyttämiseen käytetty aumanpohja. Kohteen lähialueen kivettömyys viittaa Uusiheimalan mukaan siihen, että paikalla on ollut aikoinaan ns. lehtokaski.
Muuta tietoa: H. Uusiheimala on paljastanut kohteen aluskasvillisuuden alta ja dokumentoinut sen mittaamalla ja valokuvamalla v. 2006. Hänen tekemiään havaintoja ja tietoja on käytetty osin tarkastuskertomuksen laatimisessa vuonna 2017. Vuonna 2014 on Uusiheimala pystyttänyt kohteen viereen ”Aumanpohja”-merkinnällä varustetun kyltin.

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: kohde on säilynyt ehjänä.
Hoidon tarve: kohteen NW-reunalla kasvava kuusi tulisi kaataa.
Ehdotus suoja-alueeksi: -
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: ei ole tiedossa.
Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -
Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.
Muut tiedot: -
Lähilöydöt: Kohteesta 10 m etelään sijaitsee tervauta (Murtosenmäki 1) sekä 70 m kaakkoon toinen tervahauta sekä kaksi mahdollista nauriskuoppaa (Murtosenmäki 2). Myös nämä kohteet tarkastettiin 6.10.2016 Kymenlaakson museon toimesta.
Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja): A. Oinonen, Miehikkälän museot, p: 040 752 7770.

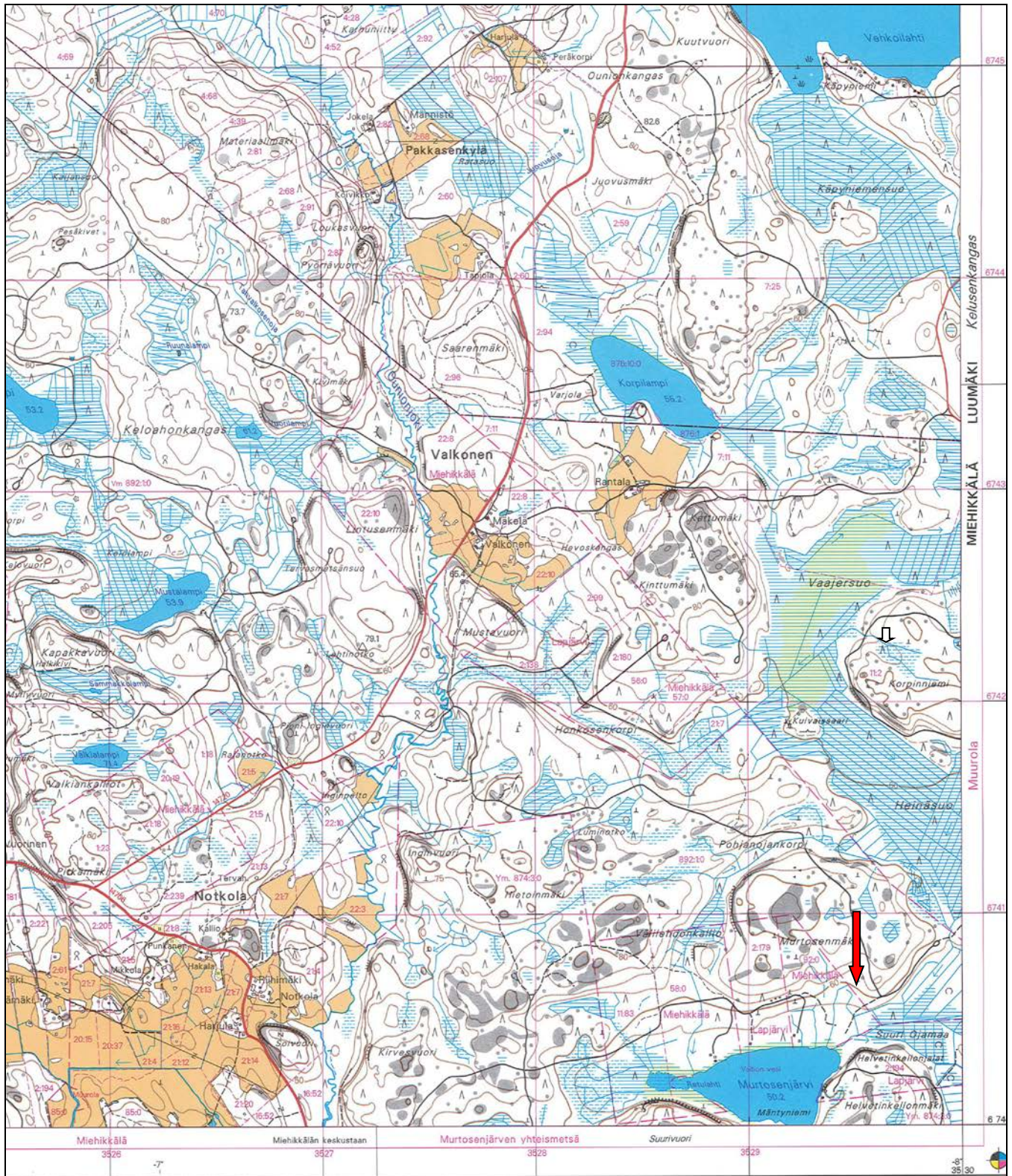
6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: Kotka 3.2.2017

Allekirjoitus:

Marita Kykyri

LIITE: karttaote/karttaotteet:

Kartta 1: Kohteen sijainti merkittynä punaisella nuolella. Ote peruskartasta 313107 PURHO.

LIITE: kuvat:

Kuva 1: Kohteen sijainti maastossa. SE. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 2: Aumanpohja suunnasta S. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 3: Aumanpohjan S-sivustan kivilatomusta. SW. Lähikuva. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 4: Lähikuva aumanpohjan kiveyksestä. SW. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 5: Lähikuva aumanpohjan kiveyksestä. NW. Kuvan oikeassa ylänurkassa kuusien kohdalla toinen Murtosenmäen tervahautoista (Murtosenmäki 1). Kuva: KyM/M. Kykyri.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportointiin ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkalulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyypin tarkenne muinaisjäännösrekisterin asiasanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut 31-32, <http://www.nba.fi/fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
 - *kiinteä muinaisjäännös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitetavissa.
 - *mahdollinen muinaisjäännös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäännöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
 - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäännökseksi. Yleisimpiä kulttuuri-perintökohteita ovat käytössä pysyneet historialliset kyläpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä.
 - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäännökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
 - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihmisen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteen) ja luolat.
 - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäännös, kätkölytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
 - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittämiseksi
 - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.